

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 157
din 13.02.2008**

Dosar nr.: 650/2007

Petiția nr.: 13084 din data 23.010.2007

Petent: Forumul Democrat al Germanilor din Transilvania

Reclamat: S.C. ANTENA 2 S.A. prin realizatorii Emisiunii „Codul lui Oreste”

Obiect: discriminare creată prin „grave jigniri de tip xenofob” aduse minorității germane din România

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. Forumul Democrat al Germanilor din Transilvania cu domiciliul în str. Gen. Magheru, nr.1-3, Sibiu

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. S.C. ANTENA 2 S.A. cu sediul în B-dul. Ficusului nr. 44A, corp B, Etj.4, Sector 1, București.

II. Obiectul sesizării

2.1. Petentul, solicită constatarea existenței unei situații discriminatorii adusă minorității germane din România, prin „grave jigniri de tip xenofob” prin intermediul emisiunii „Codul lui Oreste”, difuzată pe postul Antena 2 în data de 14.05.2007.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 13084 din 23.10.2007, petenta susține că, în emisiunea „Codul lui Oreste”, difuzată pe postul Antena 2 în data de 14.05.2007, realizatorii emisiunii și domnii M A M și S A în calitate de invitați ai emisiunii sus menționată, au adus grave jigniri de tip xenofob minorității germane din România.

3.2. Petenta arată că realizatorii emisiunii au adus grave ofense minorității germane prin afișarea permanentă a întrebării-evident retorice “Culmea hoției: și nemții fură?”.

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției înregistrate sub nr. 13084 din 23.10.2007, prin adresa cu nr. 14940 din 08.11.2007, Colegiul Director a solicitat înregistrarea audio-video a emisiunii „Codul lui Oreste” din data de 14.05.2007 precum și decizia pronunțată în acest caz de C.N.A. Prin adresa înregistrată cu nr. 15915 din 19.11.2007 Consiliul Național al Audiovizualului a comunicat punctul său de vedere, în speță Decizia nr. 472 din 05.06.2007 și a precizat că înregistrarea emisiunii nu mai este disponibilă, deoarece înregistrările sunt păstrate doar o perioadă de 30 de zile.

4.2. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.3. Prin adresa înregistrată cu nr. 1351 din 16.01.2007 a fost citată petenta, prin reprezentant, pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 12.02.2008. Având în vedere imposibilitatea vizionării emisiunii în cauză, prin adresa de citare s-a solicitat să se precizeze afirmațiile considerate ca fiind discriminatorii precum și autorul acestora. La termen petenta nu s-a prezentat însă prin adresa înregistrată cu nr. 2598 din 12.02.2008, a comunicat punct de vedere.

V. Susținerile părților

Susținerile petentei

5.1.1. Pe fond, petenta arată că realizatorii emisiunii au adus grave ofense minorității germane din România, prin acuze neprobate cum ar fi afișarea permanentă a întrebării-evident retorice “Culmea hoției: și nemții fură?”. Această afirmație, în opinia petentei, chiar și sub forma unei întrebări aduce grave prejudicii minorității germane și instigă la ură față de minoritatea sus menționată.

5.1.2. Petenta susține că, realizatorul emisiunii, O T , a prefăcut emisiunea cu precizarea că cei doi invitați, M A M și

Silviu Alupei, vor demola „*un mit, un mit greu, un mit germanic...*“ Se arată că prin vocabularul folosit, realizatorul emisiunii recurge voit la un vocabular din perioada nazistă („*mit germanic*” în loc de mit german, cum ar fi corect) pentru discreditarea minorității germane din România încercând să o supună opoziției publice.

5.1.3 Față de aceste aspecte se arată că nu s-au cerut dovezi, de către realizatorul emisiunii, la afirmația invitatului M A M cum, că primarul Sibiului „atentează la siguranța națională”, prin asta lăsându-se să se înțeleagă, că cetățenii români de naționalitate germană sunt un grup ostil țării în care trăiesc, aserviți unor interese obscure și nedecarate (fapte consemnate și de Consiliul Național al Audiovizualului prin decizia nr. 472/05.06.2007).

5.1.4. În drept, petenta invocă prevederile art. 3 alin. 1 din Legea Audiovizualului nr. 504/2002, precum și art. 4 alin. 2 din Constituția României.

Punctul de vedere al Consiliului Național al Audiovizualului

5.2.1. Consiliul Național al Audiovizualului arată că, Direcția Monitorizare din cadrul C.N.A. păstrează înregistrările emisiunilor difuzate de posturile de televiziune timp de 30 de zile.

5.2.2. Prin urmare, înregistrarea emisiunii „Codul lui Oreste”, difuzată pe postul Antena 2 în data de 14.05.2007, nu mai este disponibilă.

5.2.3. Consiliul Național al Audiovizualului, a transmis o copie a Deciziei nr. 472 din 05.06.2007 privind somarea S.C. Antena 2 S.A. pentru emisiunea sus menționată.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. În fapt, Colegiul Director reține că petenta arată că realizatorii emisiunii „Codul lui Oreste” au adus grave ofense minorității pe care o reprezintă, având în vedere modul de realizare, întrebarea afișată pe ecran în cursul emisiunii, prefațarea emisiunii prin care se arată că se va demonta un mit „germanic”, vocabularul folosit pentru a discredita minoritatea germană din România, considerând că faptele prezentate constituie încălcări ale legii audiovizualului.

7.1. În drept, având în vedere situația prezentată și dispozițiile legale incidente, Colegiul Director constată că potrivit legii nr.504/2002 privind audiovizualul, cu modificările și completările ulterioare, în art.3 se dispune: „(1) Prin difuzarea și retransmisia serviciilor de programe se realizează și se asigură pluralismul politic și social, diversitatea culturală, lingvistică și religioasă, informarea, educarea și divertismentul publicului, cu respectarea libertăților și a drepturilor fundamentale ale omului.

(2) Toți radiodifuzorii au obligația să asigure informarea obiectivă a publicului prin prezentarea corectă a faptelor și evenimentelor și să favorizeze libera formare a opiniilor.

7.2. Potrivit art. 40 „Este interzisă difuzarea de programe care conțin orice formă de incitare la ură pe considerente de rasă, religie, naționalitate, sex sau orientare sexuală. În continuare, art. 41 prevede ca “(1) Orice persoană fizică sau juridică, indiferent de naționalitate, ale cărei drepturi sau interese legitime, în special reputația și imaginea publică, au fost lezate prin prezentarea de fapte inexacte în cadrul unui program, beneficiază de dreptul la replică sau la rectificare”.

7.3. Pe de alta parte, în conformitate cu Decizia 187/2006 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare, potrivit Art. 42 „(1) Orice persoană are dreptul la propria imagine. (2) În cazul în care în emisiunile audiovizuale se aduc acuzații unei persoane privind fapte sau comportamente ilegale ori imorale, acestea trebuie susținute cu dovezi, iar persoanele acuzate au dreptul să intervină pentru a-și exprima punctul de vedere; dacă acuzațiile sunt aduse de radiodifuzor, acesta trebuie să respecte principiul audiatur et altera pars.

(3) Realizatorii emisiunilor au obligația să respecte dreptul persoanei la propria imagine și să pună în vedere interlocutorilor să probeze afirmațiile acuzatoare sau să indice, cel puțin, probele care le susțin; stăruința moderatorului trebuie să fie convingătoare, astfel încât să ajute publicul să-și formeze o opinie corectă.

(4) Realizatorii emisiunilor au obligația să nu permită invitaților să folosească un limbaj injurios sau să instige la violență împotriva altor persoane.

(5) Sunt interzise în programele audiovizuale orice referire peiorativă la adresa persoanelor în vârstă sau cu dizabilități, precum și punerea acestora în situații ridicole ori umilitoare”.

7.4. De asemenea, potrivit art. 71 „(1) În programele de știri și dezbateri informarea în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială și culturală, trebuie să respecte următoarele principii:

a) asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbateri publice;

b) asigurarea unei distincții clare între faptele și opiniile prezentate;

c) evitarea oricăror forme de discriminare pe considerente de rasă, etnie, religie, naționalitate, sex, orientare sexuală sau vârstă.

7.5. Din acest punct de vedere, examinând plângerea și dispozițiile legale incidente, în speță prevederile legii nr.504/2002, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul Director constată că în realizarea programelor de știri, dezbateri, precum și în difuzarea de programe, respectarea principiului nediscriminării este garantat în mod particular în domeniul audiovizualului. Raportându-ne la prevederile Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, reținem că acestea constituie cadrul general al reglementării discriminării în legislația românească, sub aspectul materiei și a răspunderii juridice, aflându-ne în domeniul regimului juridic contravențional, respectiv al răspunderii contravenționale. Astfel, în speța dedusă soluționării, constatăm existența unei reglementări speciale, Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, legea audiovizualului, în raport cu

prevederile Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, reglementare cadru cu caracter general. Față de aceste aspecte, reținem aplicarea principiului de drept "*specialia generalibus derogant*" potrivit căruia legea specială, fie anterioară, fie posterioară sau concomitentă cu cea generală se aplică în primul rând, având preferință față de legea generală. Acest aspect este cu atât mai evident, cu cât competența de a analiza și dispune sancțiuni în privința realizatorilor de programe, de programe de știri, de programe de dezbateri, a realizatorilor de emisiuni, în domeniul audiovizualului, excede competențelor Colegiului Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

7.6. Sub aspectul procedural al garantării drepturilor persoanelor care se consideră lezate prin conținutul programelor, respectiv realizarea emisiunilor în domeniul audiovizualului, Colegiul Director reține că potrivit prevederilor art. 10 din legea nr.504/2002 privind audiovizualul, cu modificările și completările ulterioare, „(1) Consiliul Național al Audiovizualului este autoritatea publică autonomă sub control parlamentar și garantul interesului public în domeniul comunicării audiovizuale.

(3) În calitate de garant al interesului public în domeniul comunicării audiovizuale Consiliul are obligația să asigure: a) respectarea exprimării pluraliste de idei și de opinii în cadrul conținutului serviciilor de programe transmise de radiodifuzorii aflați sub jurisdicția României; b) pluralismul surselor de informare a publicului; c) încurajarea liberei concurențe; d) un raport echilibrat între serviciile naționale de radiodifuziune și serviciile locale, regionale ori tematice; e) protejarea demnității umane și protejarea minorilor; f) protejarea culturii și a limbii române, a culturii și limbilor minorităților naționale; g) transparența mijloacelor de comunicare în masă din sectorul audiovizual; h) transparența activității proprii.

7.7. Potrivit alin.5 al art. 10 din legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare „*Controlul exercitat de Consiliu asupra conținutului serviciilor de programe oferite de radiodifuzori și a ofertei de servicii de programe asigurate de distribuitorii de servicii se realizează, de regulă, periodic și ori de câte ori Consiliul consideră că este necesar sau primește o plângere cu privire la nerespectarea de către un radiodifuzor a prevederilor legale, a normelor de reglementare în domeniu sau a obligațiilor înscrise în licența audiovizuală*”.

7.7. În același sens, Colegiul Director reține că Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare și Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare, prevăd în mod expres procedura de soluționare a plângerilor cu privire la nerespectarea de către un radiodifuzor a prevederilor legale, a normelor de reglementare în domeniu sau a obligațiilor legale.

7.8. Astfel, raportându-ne la obiectul plângerii, indicarea expresă a reclamatului în calitate de realizator de emisiune, și la dispozițiile legale incidente, Colegiul Director constată că plângerea nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform atribuțiilor stabilite de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

7.9. Or, în cauză, din înscrisurile depuse la dosar, rezultă că prin Decizia nr. 472 din 5.06.2007, în ședință publică în ziua de 05 iunie 2007, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat raportul întocmit de Direcția monitorizare, ca urmare a sesizării înregistrată cu nr. 7706/28.05.2007, adresată de Forumul Democrat al Germanilor din Transilvania, cu privire la emisiunea "Codul lui Oreste", difuzată în perioada 14-20.05.2007, de către postul ANTENA 2.

7.10. În urma analizării raportului de monitorizare și a vizionării înregistrării emisiunii din 14 mai 2007, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul a încălcat prevederile art. 3 alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și pe cele ale art. 42 alin. (3) și (4) și art. 71 alin. (1) lit. a) din Decizia 187/2006 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

7.11. În acest sens, Consiliul Național al Audiovizualului a decis adresarea unei somații publice radiodifuzorului S.C. ANTENA 2 S.A. pentru postul ANTENA 2 și a dispus intrarea de îndată în legalitate, în sensul respectării demnității umane și a dreptului la propria imagine. Potrivit Deciziei CNA nr. 52/2003, radiodifuzorului i s-a stabilit obligația de a transmite, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, următorul text: „Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat postul de televiziune ANTENA 2 cu somație publică, întrucât invitații emisiunii "Codul lui Oreste", difuzată în ziua de 14 mai 2007, au adus acuzații grave, de natură penală și morală, la adresa primarului orașului Sibiu, iar realizatorul emisiunii nu a pus în vedere invitaților săi să probeze afirmațiile acuzatoare, încălcându-se prin aceasta prevederile art. 42 din Codul audiovizualului. Procedând astfel, radiodifuzorul a încălcat drepturi fundamentale ale omului, precum demnitatea și dreptul la imagine și nu a asigurat o informare obiectivă a publicului, informare care să-i permită acestuia să-și formeze singur opinia în legătură cu problemele dezbătute.”

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate în petiție nu intră sub incidența O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.
2. Clasarea dosarului
3. Se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;
4. O copie a hotărârii se va transmite Forumului Democrat al Germanilor din Transilvania, cu sediul în str. Gen. Magheru, nr. 1-3, Sibiu și S.C. ANTENA 2 S.A. cu sediul în B-dul. Ficusului nr. 44A, corp B, Etj.4, Sector 1, București.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

COMSA CORINA NICOLETA – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

Data redactării 04.03.2008

Red. D.G., Tehnored. A.P., 3 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

